

Γλωσσομάθεια

ΟΡΙΣΜΟΣ

Γλωσσομάθεια είναι η εκμάθηση ξένων γλωσσών, η οποία στοχεύει στο να κάνει τον μαθητεύομενο να μπορεί να χειριστεί άρτια την ξένη γλώσσα στον προφορικό και γραπτό λόγο και, κατά συνέπεια, να επικοινωνήσει αποτελεσματικά.

ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ ΣΤΗ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΠΟΧΗ

Η μελέτη ξένων γλωσσών επιβάλλεται στα πλαίσια της σύγχρονης παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας (παγκοσμιοποίηση= η οικουμένη μετατρέπεται σε ενιαία οικονομική, πολιτική και πολιτιστική επικράτεια), η οποία χαρακτηρίζεται από: οικονομικό ανταγωνισμό σε διεθνές επίπεδο, άμβλυνση των αποστάσεων (οικουμενικότητα στην πληροφόρηση / τηλεπικοινωνίες / συγκοινωνίες), ύπαρξη κοινών παγκόσμιων προβλημάτων, ραγδαία επιστημονική και τεχνολογική εξειδίκευση

ΘΕΤΙΚΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ

ΣΕ ΑΤΟΜΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

α) οικονομικός τομέας

Απαραίτητο προσόν/εφόδιο για την ευκολότερη ατομική επαγγελματική αποκατάσταση και ανέλιξη, ιδιαίτερα στο ανταγωνιστικό εργασιακό περιβάλλον της εποχής μας // στον τομέα του εμπορίου (εμπορικές συναλλαγές, εισαγωγικό και εξαγωγικό εμπόριο), του τουρισμού (η «βαριά βιομηχανία» της ελληνικής οικονομίας), των διεθνών χρηματιστηριακών συναλλαγών, // διευρύνονται οι επαγγελματικές προοπτικές του ατόμου, επιμόρφωση, επαφή με συναφείς επαγγελματικούς κλάδους αλλόγλωσσων χωρών.

β) πνευματικός τομέας (γνώση + τρόπος σκέψης, κριτική ικανότητα κλπ):

- διεύρυνση του πεδίου γνώσης και σφαιρική πληροφόρηση /ενημέρωση σχετικά με τις διεθνείς εξελίξεις σε όλους τους τομείς, νέοι πνευματικοί ορίζοντες //εμπλουτίζεται η σκέψη // αναβάθμιση του μορφωτικού επιπέδου και την επιστημονική κατάρτιση, πρόσβαση σε ξένη βιβλιογραφία, πιο εύκολη η φοίτηση σε ξένα πανεπιστήμια
- άμεση και γόνιμη επαφή με την ιστορία και τον πολιτισμό ξένων λαών (ήθη, έθιμα, παραδόσεις, συνήθειες, καθημερινότητα, τρόπος ζωής και σκέψης), με αποτέλεσμα α) να απορρίπτονται προκαταλήψεις, να αίρονται στερεοτυπικές αντιλήψεις που δημιουργούν μια παραποιημένη εικόνα των ξένων λαών, δεκτικότητα στο διαφορετικό, συνειδητοποίηση της πολιτιστικής συγγένειας μεταξύ των λαών β) εκτίμηση του δικού μας πολιτισμού μέσω της σύγκρισής του με τους ξένους, το άτομο αναπτύσσει εθνική αυτοπεποίθηση, απαλλάσσεται από τυχόν συμπλέγματα κατωτερότητας, επικοινωνεί και συναλλάσσεται απρόσκοπτα και ισότιμα με τους πολίτες άλλων χωρών.

ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

α) στην πολιτική: προστασία της εθνικής κυριαρχίας - παγκόσμια ειρήνη και συνεργασία

προβολή των εθνικών θέσεων και υπεράσπιση της εθνικής κυριαρχίας στη διεθνή πολιτική σκηνή, ενίσχυση εξωτερικής πολιτικής του κράτους + ευνοείται η επικοινωνία των λαών και η ουσιαστική αλληλεπίδραση μεταξύ τους, αλληλοσεβασμός, η συνειδητοποίηση ότι οι διαφορές είναι παράγοντας προόδου της ανθρωπότητας (προώθηση οικουμενικής συνείδησης), ο άμεσος και εποικοδομητικός διάλογος μεταξύ των κρατών, η διακρατική συνεργασία για να επιλυθούν κοινά διεθνή προβλήματα (οικολογικό, ναρκωτικά, τρομοκρατία, οικονομική κρίση), η σύσφιξη των διεθνών σχέσεων, η παγκόσμια ειρήνη (διευκολύνονται οι διπλωματικές λύσεις σε περίπτωση διακρατικών διενέξεων)

α) στην οικονομία: πέρα από την ατομική, επιτυγχάνεται επίσης **και η εθνική, καθώς και η διεθνής οικονομική ανάπτυξη** μέσα στη σύγχρονη παγκοσμιοποιημένη κοινωνία (άνοιγμα αγορών, οικονομικοί συνασπισμοί, ευρωπαϊκή ένωση, πολυεθνικές εταιρίες).

γ) τον πολιτισμό: ανάπτυξη επιστημών, γραμμάτων, τεχνών: **Επιστήμη και τεχνολογία:** η επιστήμη καθίσταται πανανθρώπινη, πρόσβαση σε ξένες βάσεις δεδομένων, επιστημονικές ανταλλαγές μεταξύ κρατών, συνεργασία αλλόγλωσσων επιστημόνων, προώθηση διεπιστημονικότητας (συνεργασία επιστημόνων από διαφορετικούς τομείς // **Γράμματα και τέχνες:** το άτομο απολαμβάνει με έμμεσο τρόπο (μέσω μεταφράσεων) ή άμεσο, αδιαμεσολάβητο τρόπο την καλλιτεχνική δημιουργία αλλόγλωσσων χωρών (τραγούδι, κινηματογράφος, λογοτεχνία κλπ) // ανταλούνται ερεθίσματα για πρωτοτυπία στην τέχνη, εμπλουτίζεται η εθνική τέχνη με νέα, διαφορετικά στοιχεία

ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ: απομάκρυνση από εθνική γλώσσα και πολιτιστική ταυτότητα

Η εκμάθηση των ξένων γλωσσών, σύμφωνα με μια άποψη, εγκυμονεί κινδύνους, όταν παρατηρείται προσκόλληση στην ξένη γλώσσα και υποτίμηση της εθνικής. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, αρκετοί κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου ισχυριζόμενοι πως η γλωσσομάθεια μπορεί να οδηγήσει σε:

νόθευση της γλώσσας, λόγω αθρόας εισροής ξένων λέξεων / άκριτη υιοθέτηση ξενόγλωσσων στοιχείων / αποξένωση του ανθρώπου από τη μητρική του γλώσσα.

ανάπτυξη συμπλεγμάτων κατωτερότητας λόγω μιμητισμού και ξενομανίας (=δουλική μίμηση της κουλτούρας των άλλων λαών): καθώς η ξένη γλώσσα εξελίσσεται σε μόδα, υποβιβάζεται η εθνική γλώσσα και κουλτούρα, διευκολύνεται ο πολιτιστικός επεκτατισμός και η χειραγώγηση από ισχυρά κράτη.

ΑΝΤΙΘΕΤΗ ΑΠΟΨΗ: η εθνική γλώσσα δεν κινδυνεύει από τη γλωσσομάθεια

- Η γλώσσα είναι ένας ζωντανός, δυναμικός και ανθεκτικός οργανισμός, αλλάζει και προσαρμόζεται στις συνθήκες και τις ανάγκες κάθε εποχής, υιοθετεί όσα ξένα στοιχεία της χρειάζονται, αποβάλλει όσα με την πάροδο του χρόνου αποδεικνύονται περιττά, αφομοιώνει δημιουργικά τα αναγκαία και τα εντάσσει στον κορμό της, με αποτέλεσμα να μη διακρίνονται ως ξένα (τεκμήριο η πληθώρα λέξεων ξενικής προέλευσης οι οποίες ενσωματώθηκαν πλήρως στην ελληνική).
- Η εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας κάνει το άτομο να εμβαθύνει στη γνώση της μητρικής του γλώσσας, καθώς τη συγκρίνει με την ξένη.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΩΣΤΕ Η ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑ ΝΑ ΕΧΕΙ ΘΕΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι νέοι άνθρωποι να γνωρίσουν, να εκτιμήσουν και να αγαπήσουν τη γλώσσα τους και μέσω αυτής τον πολιτισμό τους, ώστε να αναπτύξουν κριτική στάση απέναντι στις ξένες γλώσσες, **με στόχο τη γόνιμη σύζευξη ξένων και εθνικών γλωσσικών στοιχείων.** Σε αυτό συμβάλλουν:

α) **Σχολείο και φορείς εκπαίδευσης:** έμφαση στη γλωσσική διδασκαλία (επαφή με εξαιρετικά γλωσσικά πρότυπα, δημιουργικές μέθοδοι διδασκαλίας), ένταξη της γλωσσομάθειας στη διαπολιτισμική παιδεία (η ξένη γλώσσα όχι μόνο εργαλείο επικοινωνίας, αλλά και επαφής με τον ξένο πολιτισμό)

β) **Οικογένεια:** οι γονείς γλωσσικό πρότυπο προς μίμηση για τα παιδιά, καλλιέργεια της φιλιαναγνωσίας και της γλωσσομάθειας από μικρή ηλικία

γ) **Πνευματικοί ηγέτες** (καλλιτέχνες, επιστήμονες κλπ): να εμφυσήσουν την αγάπη και το ενδιαφέρον για τη γλώσσα, να λειτουργούν ως παραδείγματα υψηλής ποιότητας γλώσσας

δ) **Μ.Μ.Ε. :** παραδείγματα ορθής χρήσης της ελληνικής γλώσσας, όχι ευτελισμός της

ΧΡΗΣΙΜΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ α) ρήματα: απαιτείται, αναπτύσσει, απαλλάσσει, απελευθερώνει, αποκαλύπτει, δημιουργεί, διευκολύνει, διευρύνει, ελευθερώνει, εμπλουτίζει, ενισχύει, εξασφαλίζει, ευνοεί, επιδρά, επιτυγχάνει, επιτρέπει, ικανοποιεί, κατανοείται, μεταφέρει, προϋποθέτει, προωθεί, συμβάλλει σε, συντελεί σε, παρέχει, τονώνει, υπηρετεί, φέρνει, χρειάζεται για/ είναι αναγκαία για / είναι απαραίτητη για, εγκυμονεί/ παρουσιάζει/εμφανίζει

κινδύνους, εντάσσω, ενσωματώνω κλπ. // **β) ουσιαστικά:** αλληλοδιείσδυση, γνώση, σπουδή, μελέτη, κατοχή, εκμάθηση, μμητισμός και ξενομανία, διαφορετικότητα, διεθνισμός, επάγγελμα, επικοινωνία, κατάρτιση, πολίτης (του κόσμου), παγκοσμιοποίηση, συγκοινωνία, χρησιμότητα, αναγκαιότητα, εισβολή, εισροή, αφομοίωση, ταυτότητα, πρότυπα, παραδείγματα κλπ. // **γ) επίθετα:** άμεσος, γόνιμος, αλλόγλωσσος, διεθνής, παγκόσμιος, εθνικός, ευεργετικός, μητρική, (γλώσσα), ξενικός, ξενότροπος, ξενόγλωσσος, παγκοσμιοποιημένος, διαπολιτισμικός, άκριτος, αθρόος, δυναμικός κλπ.

ΜΟΣΧΟΥ ΓΕΛ ΣΧΗΜΑΤΑΡΙΟΥ